

Brief aan de leden van de Subcommissie Nucleaire Veiligheid

17 december 2020

Interpretatie van de metingen door Greenpeace nabij Umicore en Molse Nete, n.a.v. de vergadering van de Subcommissie Nucleaire Veiligheid van 15 december 2020

Geacht lid van de Subcommissie Nucleaire Veiligheid,

Wij willen vooreerst de commissieleden en het FANC danken voor een inhoudelijk interessante toelichting en discussie op 15 december.

De uitzending van RTBF heeft ongetwijfeld het voordeel dat een aantal belangrijke dossiers de nodige aandacht hebben gekregen. Het is positief dat de Subcommissie zich engageert om dit verder op te volgen met de stakeholders.

Het is ook positief dat er geen controverse (meer) bestaat over de door Greenpeace uitgevoerde metingen. Wel over de interpretatie. Vandaar deze korte brief.

Wij vinden dat onze interpretatie van de situatie rond het stort D1 in Olen verkeerd is weergegeven tijdens de discussie van 15 december. Greenpeace heeft zich vanaf het begin genuanceerd uitgedrukt over de risico's. Dit blijkt duidelijk uit het artikel van de RTBF dat vooraf aan de uitzending gepubliceerd¹ is:

Evidemment, le hotspot découvert à Olen s'étend sur quelques mètres dans l'espace public. Rester un court instant à cet endroit n'est pas dangereux. Il faudrait s'y asseoir pendant 72 heures pour dépasser la norme annuelle admissible en Belgique qui est de 1 millisievert.

Le risque est ailleurs. Une contamination reste possible : "Si un enfant joue ici, se contamine les mains et met les doigts en bouche ou inhale la poussière, alors il y a bien sûr un risque", analyse Jan Vande Putte.

Wat betreft ons citaat dat "Si on était à Fukushima ou à Tchernobyl, ce serait une zone d'exclusion... Une zone rouge", binnen de context is dit duidelijk illustratief, dat dit een soort hotspot is die men niet in België maar in Japan of Oekraïne verwacht. Het uit de context halen van dit citaat zonder de bijhorende nuance heeft in de media echter verwarring veroorzaakt, wat ons betreurt. In alle tussenkomsten hebben we er consequent op gewezen dat er "geen nood is voor paniek maar dat wel gerichte actie nodig is" om een dergelijke hotspot te verwijderen. Onze metingen van 13 december plaatsen dit in een nog breder perspectief (o.a. dosisdebiet op het pad ten opzichte van langs de omheining). We volgen dit verder op met meer gespecialiseerde metingen.

1

https://www.rtb.be/info/dossier/investigation/detail_umicore-a-olen-la-plus-grande-decharge-radioactive-de-belgique?id=10648860

Onze metingen hebben een lokaal probleem aangetoond dat gemakkelijk kan gesaneerd worden. Vanuit de basisprincipes van stralingsbescherming, dient hier de *Optimalisatie* toegepast te worden. De *Rechtvaardiging* van dergelijke interventie ligt in het feit dat enerzijds de kostprijs zeer laag is terwijl anderzijds de risico's van het achterlaten moeilijk kunnen ingeschat worden over de komende jaren. Bovendien is het een symptoom dat radioactieve stoffen van binnen de site naar buiten migreren. Die mechanismen moeten duidelijk in kaart gebracht worden en onderbroken worden.

Over dit specifieke punt is er een inhoudelijk meningsverschil met het FANC. Over een aantal andere punten is er overeenstemming.

Zo zijn we het eens met het FANC dat de radioactieve verontreiniging van de Molse Nete waarschijnlijk weinig mobiliteit vertoont. Dit blijkt ook uit de vergelijking van de metingen van het SCK, Greenpeace in 2007 en Greenpeace in 2020. Toch kan deze radioactieve vervuiling niet nog honderden jaren achtergelaten worden, en is het de verantwoordelijkheid van deze generatie om dit te saneren. Op zijn minst zou met een proefproject moeten gestart worden, bv. ter hoogte van garage Lavrijsen. Het voordeel van de (zeer) beperkte mobiliteit is dat het nog relatief gemakkelijk te saneren is. De meeste radioactiviteit bevindt zich tussen -40 en -10cm.

Wat D1 in Olen betreft zijn we meer ongerust, vooral vanwege de aanzienlijke besmetting buiten de omheining. De meest voor de hand liggende hypothese is dat de radioactiviteit uit de site is gespoeld door (intense) regenval. Een aantal meer specifieke onderzoeken zijn nodig om dit in kaart te brengen, ook binnen de site. Het FANC heeft hierop tot nu toe geen afdoend antwoord gegeven.

Er is zowel van de kant van het FANC als Greenpeace het engagement om die discussie verder uit te klaren, zodat aan de Subcommissie consistente informatie kan bezorgd worden. Meer transparantie van de data, zoals gevraagd door meerdere Commissieleden, is daarbij essentieel.

In bijlage sturen we een copie van onze tussentijdse nota van 14 december. Deze zal gevolgd worden door een uitgebreidere versie zodra de data verwerkt zijn. Wij zijn steeds beschikbaar voor verdere toelichting in de Subcommissie.

Hoogachtend,

Jan Vande Putte, Greenpeace

jputte@greenpeace.be

0496 161584